

Asia: VN/13261/2020

Lausuntopyyntö Suomen kansallisen biotalousstrategian päivityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta esittää kommentteja kansallisen biotalousstrategian päivitykseen. Esitämme seuraavat huomiot kiinteämmän linkityksen luomiseksi bio- ja kiertotalousajatteluiden välille. Yhteistyötä tulee tehdä yli hallinnonalojen, sillä muutoin voidaan luoda hidasteita, jopa esteitä bio- ja kiertotalouden edistämistoimilla.

Tunnistetaan biotalouden keinot hillitä ilmastonmuutosta ja edistää sen vaikutuksiin sopeutumista sekä pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen -toimenpiteen tulisi sisältää hiiliviljelyn ja maaperän kasvukunnon edistämistoimet. Esitämme, että toimijoiden joukkoon lisätään Ruokavirasto ja Luonnonvarakeskus.

Jatketaan biotuotantolaitosten luvitusprosessien sujuvoittamista viranomaisyhteistyötä vahvistamalla investointien houkuttelemiseksi -toimenpide on tärkeä, sillä Kestävän Kasvun ohjelma ja muut koronaelvytystoimet tulevat lisäämään laitoshankkeiden ympäristölupa- ja muiden menetelmien käsittelymääriä vuosina 2021-2023. Huolena on, että ilman riittäviä resursseja muut investointihankkeet jäävät sähkön tuotannon investointihankkeiden jalkoihin.

Edistetään biopohjaisten pakkausten arvonlisän nostamista -toimenpiteessä olisi hyvä olla mukana myös muut biohajoavat (bio)muovit. Erityisen tärkeää on kehittää materiaaleista sellaisia, että niiden elinkaaren aikaiset päästöt – raaka-aineen valmistuksesta, kierrätykseen ja materiaalin uudelleen hyödyntämiseen – olisivat mahdollisimman alhaiset.

Nostetaan bioenergian raaka-aineiden ja tuotannon tehokkuutta -toimenpiteen tarkastellaan biokaasu puutteellisesti, sillä toimenpiteessä viitataan ainoastaan maatalojen yhteyteen rakennettaviin biokaasulaitoksiin, vaikka tarkastelussa tulisi olla maatalouden sivuvirrat laajalaisemmin. Toimijoiden joukossa ei myöskään ole mainittu niitä ravinnekierrätyksen ja lannoitteiden asiantuntijoita, kuten Luonnonvarakeskusta ja Ruokavirastoa. Suomen hallitus vahvisti kotimaan biokaasun vuosituotantotavoitteeksi 4 TWh syksyn 2021 budjettiriihen yhteydessä. Merkittävin osa tuotetusta biokaasusta käytettäisiin liikenteessä, erityisesti raskaassa liikenteessä. Suomen Biokierto ja Biokaasu ry on arvioinut, että tavoitteen saavuttaminen edellyttää vuoteen 2030 yli sataa uutta biokaasulaitosta eri puolille Suomea. Laitosmääriä on mahdoton ennustaa tarkkaan, mutta tarkasteltuna nykyistä laitostekniikkaa ja kustannuksia, niin tuotannon lisäksi voitaisiin saada esimerkiksi seuraavasti (vuosi 2021 vs. vuosi 2030):

- 13 uutta isoa maataloussyötepohjaista laitosta,
- 45 uutta maatalous- ja teollisuussyötepohjaista keskikokoista laitosta,
- yli 100 pientä uutta maatilakohtaista biokaasulaitosta,
- uusia jätepuhdistamokohtaisia laitoksia muutamia,
- biojätteitä käsitteleviä uusia laitoksia ainakin 13 (neljä laitosta otetaan käyttöön vuosina 2021/2022) ja
- teollisuuden biokaasulaitoksia ainakin 7.

SBB:n arvioiden mukaan vuonna 2030 maataloussyötepohjaista biokaasun tuotantoa olisi lähes 2 TWh (sisältäen mm. noin 30% vuotuisesti lantamäärästä; vuonna 2020 tuotanto 0,018TWh), yhdyskuntien biojätepohjaista noin 0,65 TWh (noin 0,41 TWh vuonna 2020), jätevesilietepohjaista noin 0,25 TWh (0,24 TWh vuonna 2020), kaatopaikkakaasuja noin 0,175 TWh (0,238 TWh vuonna 2030) ja ns. uutta tekniikka ja syötteitä noin 1 TWh. 4 terawattitunnin tavoite on vaativa, mutta realistinen. Toimenpiteitä vaaditaan eri ministeriöissä niin biokaasun tuotannon kuin kysynnän lisäämiseksi.

Strategiassa on tuotu hyvin esille energiantuotannon ja eri sivuvirtojen kehittäminen sekä hyödyntäminen. Maatalouden biokaasun, ravinteiden kierrätyksen ja kierrätysravinteiden valmistus, tulisi kuitenkin huomioida nykyistä selkeämpänä kokonaisuutena ja edistämistoimet tulisi tehdä yhteistyötä eri ministeriöiden välillä. Esimerkiksi maatalouden sivuvirtoja hyödyntävät keskisuuret ja isot biokaasulaitokset kuuluvat energiainvestointituen piiriin, joka on TEM:n vastuulla. Näissä laitoksissa valmistettava biopolttoaineet ovat osin LVM:n ja osin TEM:n vastuulla, ja kierrätysravinnevalmisteet ja -lannoitteiden osalta vastuu jakautuu MMM:lle, YM:lle ja TEM:lle.

Käynnistetään bio- ja jätepohjaisten tekstiilikuitujen ja materiaalien kehittämisohjelma -toimenpiteessä otetaan kehittämistoimien pääperiaatteeksi kehitettävien materiaalien elinkaaren aikaisten päästöjen minimointi.

Violainen-Hynnä Anna
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry